

ДИСЦИПЛИНА
«Қазақстан тарихы»

ЭССЕ

“Менің туған күнімдегі Қазақстан тарихындағы оқиғалар”

Орындаған Цифрлық инженерия мамандығының 2-курс
студенті :Мұса Нұрсұлу Дарханқызы
Тексерген ассистент-профессор: Рахимкулов Даутхан Айтжанович

АЛМАТЫ

2024

Менің туған күнімдегі Қазақстан тарихындағы оқиғалар

Өткен тарихты білмей, болашаққа дұрыс қадам жасау қиын деп ойлаймын. Ұлт Көшбасшысы Нұрсұлтан Назарбаев айтқандай: “Өткенді білмей, бүгіннің қадірін түсіну және болашаққа жол табу мүмкін емес.” (Назарбаев Н., 1991). Тарих – әрбір адамның және тұтас ұлттың өміріндегі маңызды құндылықтардың бірі. Тәуелсіз ел болып қалыптасуымыз – өткен бабалардың ерлігі мен еңбегінің жемісі. Егер біз тарихымызды зерттемесек, оның құндылығын түсінбесек, алға жылжуымыз қиынға соғады. Сондықтан маған Қазақстан тарихындағы өз туған күнімнің рөлін зерттеу өте қызықты болды. Мен 2006 жылдың суық, бірақ үмітке толы қаңтар айының 18-інде, үлкен әрі тату отбасында өмір есігін аштым. Бұл күн менің өмірімнің бастауы ғана емес, Қазақстанның дамып жатқан кезеңімен қатар келген ерекше сәт.

1990 жылы 18 қаңтарда Қазақстан мұсылмандарының тұңғыш құрылтайы өтті. (Коммунизм нұры, 1990: 3). Кеңес Одағы кезінде дін мен діни басқару жүйесі қатаң бақылауда болды. Кеңес үкіметі дәуірі аяқталғаннан кейін, елімізде демократияландыру процесі жүріп, дін бостандығы мен азаматтық құқықтардың кеңеюі маңызды қадам болды. Құрылтайда Қазақстан мұсылмандарының діни басқармасын құру мәселесі көтерілді, бұл тарихи оқиға елдің дін мен діни ұйымдарын қайта қалыптастыруға, мұсылман қауымының біртұтастығын нығайтуға жол ашты. Мұндай құрылтайлар елдің рухани өмірін жаңғыртуға және діни сенім бостандығын қалыптастыруға ықпал етті.

1992 жылы 18 қаңтарда Австрия Қазақстанның тәуелсіздігін ресми түрде мойындады. (ҚР Президентінің ресми сайты, 1992). Бұл оқиға Қазақстанның тәуелсіздігін әлемдік қауымдастықта таныту үшін маңызды қадам болды. Австрияның Қазақстанның егемендігін мойындауы, еліміздің халықаралық аренада өз орнын тапқанын көрсетті. Әлем елдерімен дипломатиялық байланыстар орнату еліміздің сыртқы саясатын нығайтуға, халықаралық деңгейде қабылданған заңдар мен келісімдерге белсене қатысуға мүмкіндік берді. Осылайша, Қазақстанның халықаралық танылуы мен оның әлемдегі саяси және экономикалық беделі артты.

1997 жылы дәл осы күні Қазақстанда жаңа экономикалық реформалар аясында бірнеше маңызды жобалар жүзеге асырылды. Сол жобалардың бірі – Арал аймағында балық өңдеу зауыттарының құрылысы болды. (Егемен Қазақстан, 2008:2). Арал теңізінің экологиялық жағдайы бірнеше жылдар бойы өте қиын болды, алайда Қазақстан Үкіметі экологиялық апатты аймақты қалпына келтіру мақсатында бірқатар шараларды қолға алды. Балық өңдеу зауыттары жаңа жұмыс орындарын ашып, аймақтың экономикасын дамытуға ықпал етті. Сонымен қатар, Қазақстанның Оңтүстік және Батыс өңірлерінде өндіріс пен ауыл шаруашылығын дамытуға бағытталған бағдарламалар іске асырылды. Бұл жобалар аймақтың әлеуметтік- экономикалық ахуалын жақсартуға, халықтың өмір сүру деңгейін көтеруге мүмкіндік берді.

Қазақстанда 2001-2005 жылдар аралығында сыбайлас жемқорлықпен күреске бағытталған мемлекеттік бағдарлама қабылданды. (Егемен Қазақстан, 2001). Бұл кезеңде елімізде жемқорлықпен күресу үшін қажетті заңдар мен шаралар қабылданып, мемлекеттік қызметкерлердің ашықтығын арттыруға, есептілікті күшейтуге бағытталған бағдарламалар іске асты. Бұл қадамдар мемлекет пен қоғам арасындағы сенімділікті арттыруға, экономиканы дамытуға ықпал етті. Сонымен қатар, құқық қорғау жүйелері нығайып, қоғамдағы әлеуметтік әділеттілік мәселелері бойынша реформалар басталды.

2008 жылы 18 қаңтарда Арал аймағында жаңа жобалардың іске асырылуы жалғасты. (Егемен Қазақстан, 2008:2) Бұл жобалар жергілікті халықтың әлеуметтік жағдайын жақсартуға, жұмыс орындарын ашуға және аймақтың экономикасын дамытуға мүмкіндік берді. «Арал вагон жасау зауыты» мен «Балық өңдеу зауыты» сияқты ірі өндірістік жобалар жүзеге асырылып, Арал теңізінің экологиялық мәселелерін шешу үшін бірқатар шаралар қолға алынды. Осылайша, экологиялық апатты аймақтың тұрғындарына жаңа мүмкіндіктер мен жұмыс орындары ұсынылды. Дәл осындай өзгерістер мен үшін де үлкен мәнге ие. 2018 жылдың 18 қаңтары менің өмірімдегі ең маңызды күндердің бірі болды. Сол күні мен үлкен қалаға, жаңа мектепке көштім. Бұл мен үшін үлкен өзгерістер мен қиындықтар кезеңі болды. Мен туған қаламнан алыстап, жаңа ортаға, жаңа адамдарға тап болдым. Алғашқы кезде менің ішімде қобалжу мен үрей болды. Жаңа мектеп, жаңа достар, жаңа мұғалімдер — бәрі маған бірден таныс емес болып көрінді. Сол уақытта мен тек жаңа қалаға ғана емес, жаңа өмірге, жаңа мүмкіндіктерге қадам басқанымды түсіндім.

Бұл сапар мені көптеген нәрсеге үйретті. Алдымен, мен өзімді өзгертуге және жаңа жағдайларға бейімделуге шешім қабылдадым. Жаңа ортаға үйрену мен үшін қиын болғанымен, мен бұл қиындықтардың әрқайсысынан сабақ алып, күшімнің қайда екенін түсіндім. Жаңа достар табу, мұғалімдермен қарым-қатынас орнату мені көп нәрсеге үйретті. Менің отбасым мені осы үлкен өзгерістерге дайындап, қолдау көрсетіп отырды. Олар әрқашан менің қасымда болып, мені сендірді, менің әрбір қадамымның маңызы бар екенін түсіндірді.

Қорытындылай келе, 18 қаңтар менің өмірімде ерекше орын алады. Бұл күн менің жеке жетістіктеріммен ғана емес, еліміздің даму жолындағы маңызды кезеңдермен де байланысты. Сол күні мен жаңа өмірге қадам басқандай сезіндім. Өзім үшін бұл үлкен сынақ болғанымен, мен елімнің де үлкен өзгерістер мен реформалар жолына түскенін түсіндім. Бұл күн елдің халықаралық аренада танылуына ықпал еткен, еліміздің ішкі дамуының жаңа бағыттарын айқындаған оқиғалармен тұспа-тұс келді. Экономикалық реформалар мен демократияландыру, елдің әлеуметтік тұрақтылығын қамтамасыз ету мен болашағына бағытталған қадамдар, өз кезегінде Қазақстанның әлемдік қауымдастықтағы орнын нығайтуға алып келді. Әрбір жыл сайын бұл күн еліміздің өткенін, бүгінін және болашағын еске түсіреді, елдегі даму үрдісінің үнемі оң бағытта жүріп жатқанын білдіреді. Мен үшін 18 қаңтар – тек менің жеке өмірімнің бір бөлігі емес, елімнің тәуелсіздік жолында жасаған қадамдарының, экономикалық және әлеуметтік реформаларының, халықаралық деңгейдегі орнының қалыптасқан күндерімен тығыз байланысты. Бұл күннің мәні мен үшін тек өткен уақытты еске алу емес, еліміздің болашағына деген сенімді нығайтып, сол болашаққа бағытталған жаңа қадамдар мен жоспарлардың бастамасы болатынын түсінген сәт болып қалады.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Коммунизм нұры. (1990, 18 қаңтар). *Қазақстан мұсылмандарының тұңғыш құрылтайы*. №15, 3-бет.
2. Назарбаев Н. (1991). *Тәуелсіздік пен ел бірлігі жөніндегі сөздері*.
<https://bilimall.kz/quote/11451>.
3. ҚР Президентінің ресми сайты. (1992). *Австрия Қазақстан Республикасының тәуелсіздігін ресми түрде мойындады*.
http://www.akorda.kz/ru/kazakhstan/chronicle_of_independent_kazakhstan/1992.
4. Егемен Қазақстан. (2001). *Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі мемлекеттік бағдарлама қабылданды*. №22, 4-бет.
5. Егемен Қазақстан. (2008, 18 қаңтар). *Арал вагон жасау зауыты мен балық өңдеу зауытының құрылысы*. №8, 2-бет.